

hlasovaného označení rovněž vlninat tvar koby zavařovací láhve a jejího vřka, být od sebe oddělených tlustou čarou a obřázcených dnem vzhůru, je třeba si přitom uvědomit, že průměrný spotřebitel má jen zřídka možnost přímého srovnání mezi přihlašovanými označením a namítanými ochrannými známkami a musí svůj úsudek odvozovat od nedokonalé představy o těchto ochranných známkách, kterou si uchovával ve své paměti (viz rozsudek Soudního dvora ze dne 20. 3. 2003, *ITJ Diffusion*, C-291/00, Recueil, s. I-2799, bod 52). Na to, že přihlašované označení nese některé shodné rysy s namítanými ochrannými známkami, přitom poukázal žalobce již v rámci uplatněných námitek proti přihlašeči ochranné známky. Nepostačí proto pouhá úvaha o tom, že tvar přihlašovaného označení „*FERNET LIQUEUR SKAY*“ se odlišuje zmíněným šedým obdélníkem s ostrými rohy od tvaru starších ochranných známek žalobce. Žalovaný se měl zabývat jednotlivými prvky přihlašovaného označení, jejich podobností či naopak odlišností v porovnání s ochrannými známkami žalobce a jejich vnímáním z hlediska průměrného spotřebitele na daném trhu mnohem důkladněji.

Dalším výrazným znakem je nápis „*FERNET*“, který je součástí přihlašovaného označení i všech namítaných ochranných známek. Jak již bylo řečeno, jakkoli se jedná o označení druhové, běžní spotřebitelé by s ohledem na postavení žalobce na trhu mohli i toto označení spojovat s výrobky žalobce. Velký význam má tedy grafické ztvárnění nápisu „*FERNET*“, které by mohlo mít vliv na posouzení pravděpodobnosti záměny. Žalovaný uvedl, že nápis „*FERNET*“ na přihlašovaném označení je vyveden velkým tučným písmem ve zlatohnědé barvě a je mírně vyklenutý. Naopak nápis „*FERNET*“ na ochranných známkách žalobce mají černou barvu a je pro ně charakteristické, že jsou provedeny velkými písmeny, která se směrem doprava zmenšují, přičemž v případě ochranné známky č. 271083 jsou také oblokovitě vyklenuty. I v nápisu „*FERNET*“ se však vyskytují některé společné rysy, které měl žalovaný zohlednit. Jde nejen o zmiňované oblokovité vyklenutí, ale přede-

vším o sřutování, kterým je doplněn nápis „*FERNET*“ na přihlašovaném označení i na ochranných známkách č. 211954 „*FERNET STOCK*“ a č. 217449 „*STOCK FERNET STOCK CTRUS*“.

Hlavní odlišující součástí přihlašovaného označení tvoří nápis „*SKAY*“ a před ním umístěný znak. Tento prvek tvoří žlutocerý nápis „*SKAY*“ a šedý kruh s černým nápisem „*FERNET SKAY*“, uprostřed něhož je umístěn červený šit se zlatým rámováním a drobnými zlatými písmeny „*FS*“. Ochranné známky žalobce obdobný znak postřádají. V některých dílčích rysech by se ovšem i tento znak mohl podobat barevnému prvku, který je součástí nápisu „*STOCK*“ na ochranné známce č. 271083 „*FERNET STOCK CTRUS VYRÁBÍ STOCK PLZEN-BOZKOV*“, jedná se o červený kruh, který vyplňuje písmeno O v tomto nápisu „*STOCK*“, který je umístěn ve spodní části této ochranné známky. Pokud jde o nápis „*SKAY*“, jedná se o fantazijní označení, které není společné s ochrannými známkami žalobce. Oproti tomuto znaku je ovšem třeba postavit nápis „*STOCK*“, který je součástí všech ochranných známek žalobce. Toto označení má původ v přímenní původního výrobce alkoholického nápoje Fernet Stock. Z hlediska vizuálního se provedení těchto nápisů zřetelně liší. Z hlediska fonetického se však jejich odlišnost nejvíce zcela rozdílná, jak uvedl žalovaný, neboť se v obou případech jedná o jednoslabičné označení začínající souhláskou „*s*“, které není českého původu.

Přihlašované označení „*FERNET LIQUEUR SKAY*“ dále obsahuje některé další znaky, které se v dané podobě nevyskytují i namítaných ochranných známek žalobce. Jedná se zejména o nápis „*LIQUEUR*“ umístěný pod nápisem „*FERNET*“ a nápis „*ORIGINALNÍ RECEPTURA*“ umístěný pod nápisem „*SKAY*“. Avšak je třeba konstatovat, že tyto nápisové prvky ve srovnání s ostatními slovy na tomto označení vyvedeny relativně nevýrazným malým písmem v šedé barvě.

Jak již bylo řečeno, žalovaný se při hodnocení pravděpodobnosti záměny přihlašovaného označení „*FERNET LIQUEUR SKAY*“ a starších ochranných známek žalobce zmi-

ňovanými jednotlivými znaky a jejich působením na průměrného spotřebitele dostatečně důkladně nezabýval. Jeho hodnocení neodpovídá nárokům, které je třeba na odůvodnění rozhodnutí klást zvláště za situace, kdy se přihlašované označení týká výrobků a služeb, které jsou takřka zcela totožné s výrobky, pro které jsou zapsány starší ochranné známky a které jsou či měly být navíc ve vzájemné konkurenčním vztahu. Další již zmíněné důležité okolnosti, jako je zejména vysoká rozlišovací schopnost ochranných známek žalobce daná postavením jeho výrob-

ků na trhu a jejich spojením v očích spotřebitelské veřejnosti s těmito známkami, žalovaný rovněž pomínil.

Z tohoto důvodu se Nejvyšší správní soud ztotožnil se závěrem městského soudu o nepřekoumatelnosti rozhodnutí žalovaného spočívající v nedostatek důvodů rozhodnutí. Být tedy dílčí závěry, k nimž městský soud dospěl, je třeba považovat za nesprávné, resp. předčasné, samostatně důvody, pro něž městský soud rozhodnutí žalovaného zrušil, ve světle uvedených úvah obstojí. (...)

2686
Ochrana přírody a krajiny: účastenství občanských sdružení ve správním řízení

k § 70 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění zákona č. 218/2004 Sb. k § 87 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon).

I. Je-li občanské sdružení založeno teprve po zahájení správního řízení a podá-li žádost podle § 70 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, pak je třeba je informovat o již zahájených řízeních, při nichž mohou být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny a umožnit mu účast v nich, lze-li toho ještě dosáhnout bez neúnosného prodloužení řízení.

II. Občanské sdružení, které existuje v době, kdy je oznámeno nařizování veřejného územního jednání (§ 87 odst. 1 stavebního zákona z roku 2006), se již nemůže po konání tohoto jednání stát účastníkem řízení, a tedy ani uplatňovat námítky.

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 4. 2012, čj. 7 As 25/2012-21)

Přepjudikatura: č. 825/2006 Sb. NSS, č. 1483/2008 Sb. NSS, č. 2393/2011 Sb. NSS a č. 2546/2012 Sb. NSS. Věc: Občanské sdružení VITIA FUTURA proti Krajskému úřadu Středočeského kraje o účastenství v řízení, o kasaci stížnosti žalovaného.

Na žádost společnosti Pabionn, s. r. o., stavební úřad dne 9. 3. 2011 oznámil, že bylo zahájeno územní řízení a vyhlásil veřejné ústní jednání na den 12. 4. 2011. Žalobce byl registrován dne 16. 3. 2011 a dne 23. 3. 2011 stavební úřad obdržel jeho žádost o poskytování informací o zahajovaných správních řízeních, při nichž mohou být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny, které se týkají jakýchkoli řízení o stavběch hypermarketů, supermarketů, obchodních center, maloobchodních či jiných prodejen. Téhož dne sta-

vební úřad obdržel oznámení ve kterém žalobce oznámil svoji účast ve výše uvedeném územním řízení ve smyslu § 70 odst. 3 zákona o ochraně přírody a krajiny.

Dne 31. 3. 2011 stavební úřad rozhodl, že žalobce není účastníkem územního řízení. Následně odvolání žalobce žalovaný zamítl svým rozhodnutím ze dne 23. 5. 2011.

Proti uvedenému rozhodnutí podal žalobce žalobu u Městského soudu v Praze. Ten rozsudkem ze dne 5. 12. 2011, čj. 3 A 190/2011-52,

zrušil rozhodnutí žalovaného i rozhodnutí I. stupně. V odůvodnění napadeného rozsudku uvedl, že spornou je právní otázka, zda mohli být žalobce – občanské sdružení ve smyslu § 70 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny účastníkem územního řízení, které bylo zahájeno v době, kdy žalobce neměli podanou žádost o zahajováních správních řízení informací o zahajováních správních řízení, neboť vzniklo registraci teprve po zahájení územního řízení. Městský soud dospěl k závěru, že stavebnímu úřadu po zjištění existence žalobce ve smyslu citovaného ustanovení nic nebránilo, aby mu umožnil účastnit se předmetného územního řízení. Jestliže žalobce neprodloužili po své registraci oznámil stavebnímu úřadu svůj úmysl být účastníkem předmetného řízení, a to ještě před konáním ústního jednání, v jehož průběhu mohli účastníci řízení uplatnit námítky, bylo namístě, aby stavební úřad jednal s žalobcem jako s účastníkem řízení. Lhota stanovená v § 70 odst. 3 zákona o ochraně přírody a krajiny se podle městského soudu vztahuje k občanským sdružením již existujícím v době zahájení řízení, nikoli k těm, která vznikla až po jeho zahájení. Stavební úřad proto zvolil nesprávný postup, pokud žalobci zahájení uplatňovat svá práva v postavení účastníků řízení.

Proti tomuto rozsudku podal žalovanými (stěžovateli) kasační stížnost. Podle jeho názoru je vzhledem k občanskému sdružení účastník se řízení podmíněn jeho existencí a podáním žádosti o informování o zahajováních správních řízeních. Slovní význam slova *zahajování* vyjadřuje současně dění, tedy nějaký děj (v tomto v případě řízení), který je právě zahajován, na rozdíl od významu slova *zahájený* (jak dovozuje městský soud), který vyjadřuje již stav minulý. Stejně tak příslowce časů předem neresponduje se stavem minulým. Z uvedení gramatického výkladu lze zcela logicky dovodit, že v době zahajování řízení, tedy přede dnem podání žádosti o vydání územního rozhodnutí, musí již občanské sdružení existovat a musí také již mít podanou žádost ve smyslu § 70 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny. To lze dovozovat z časového omezení platnosti žádosti po do-

bu jednoho roku, které bylo vloženo do zákona o ochraně přírody a krajiny zákonem č. 218/2004 Sb. Výklad městského soudu vede k absurdnímu závěru, že skončili občanské sdružení platnost jeho žádosti v průběhu řízení, pak také přesává být účastníkem řízení. Stěžovatel rovněž vyjádřil neshodu s názorem městského soudu, že po zjištění existence občanského sdružení mohl stavební úřad oznámit, že územní řízení bylo zahájeno. Takovou povinnost zákon neukládá a podle Listiny základních práv a svobod lze státní moc uplatňovat jen v případech a mezích státního práva. Podle § 2 odst. 2 správního zákona upravuje správní orgán „svou pravomoc pouze k těm účelům, k nimž mu byla zákonem nebo na základě zákona svěřena, a v rozsahu, v jakém mu byla svěřena“. Vyše uvedeným postupem by byla založena nezákonná účast občanského sdružení ve správním řízení s významným zásahem do subjektivních práv ostatních účastníků řízení. Takový výklad by vnesl chaos a zmatek do správních řízení. V daném případě by byl porušen § 87 odst. 1 stavebního zákona z roku 2006, podle kterého „[s]tavební úřad oznámí zahájení územního řízení a k projednání žádosti na řídi veřejně ústní jednání, je-li to účelné, spojí jej s ohledáním na místo, konání veřejně ústního jednání oznámí nejméně 15 dní předem“.

Stěžovatel namínil, že pokud by měl stavební úřad dostát § 85 odst. 1 stavebního zákona z roku 2006, pak by musel již oznámit veřejně ústní jednání a oznámit nové. Před novým veřejným jednáním by mohlo vzniknout nové občanské sdružení, mohlo by podat žádost atd. Takovým způsobem by se dal průběh řízení zcela zacyklit. Dále stěžovatel vyjádřil pochybnosti ohledně postupu vůči občanskému sdružení, které projeví vůli účastnit se řízení až po konání ústního jednání. Dovodil, že se jedná o prolovení koncentrační zásady stanovené v § 89 stavebního zákona z roku 2006, neboť občanské sdružení se nemohlo účastnit ústního jednání a je nutno mu dát možnost seznámit se s podklady rozhodnutí. Mohlo by navrhovat nové důkazy a ostatní účastníci by museli být s nimi opět seznámeni. Důsledkem tohoto postupu je s poukazem na praxi člených ob-

čanských sdružení opět zacyklení a protahování řízení již nyní časově náročných.

Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že při interpretaci § 70 zákona o ochraně přírody a krajiny je třeba vycházet ze záměru této právní normy, z příslušných ustanovení Ústavy i Listiny základních práv a svobod. Odkázal na judikaturu městského soudu i Nejvyššího správního soudu (rozsudky ze dne 28. 4. 2005, čj. 1 As 24/2004-5, a ze dne 16. 2. 2005, čj. 3 As 10/2004-72) a upozornil na převážující názor právní praxe, že se může do řízení přihlížet i to občanské sdružení, které nepodalo žádost o poskytování informací podle § 70 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny. Jde podle něj o dvě samostatná práva – právo na informace o správních řízeních a právo se řízení účastnit.

Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

Z odůvodnění:

(...) K povaze účastensví občanských sdružení ve správních řízeních podle § 70 zákona o ochraně přírody a krajiny se Nejvyšší soud vyjádřil již v rozsudku ze dne 4. 5. 2011, čj. 7 As 2/2011-52, č. 2393/2011 Sb. NSS, v němž uvedl, že úkolem občanských sdružení není blokovat, zdržovat a protahování řízení procesními obstrukcemi, nýbrž kvalifikovaně hájenci dotčených zájmů ochrany přírody a krajiny v konkurenci jiných veřejných a soukromých zájmů. Tomu odpovídá i text důvodové zprávy k zákonu o ochraně přírody a krajiny podle níž se jedná o další prvek účasti občanů při výkonu ochrany přírody a krajiny. V rozsudku ze dne 7. 12. 2005, čj. 3 As 8/2005-118, č. 825/2006 Sb. NSS, pak Nejvyšší správní soud uvedl, že „[i]část občanských sdružení podle § 70 zákona o ochraně přírody a krajiny nelze vykládat analogicky, že by se vztahovala na jakoukoliv složku životního prostředí chráněného zákonem o ochraně přírody a krajiny“. Zákon o ochraně přírody a krajiny vymezuje dotčené zájmy velmi široce, a to, zda argumentace ekologického občanského sdružení souvisí se zájmy vymezovanými citovaným zákonem, je úče-

ba vykládat extenzivně, z jehož hlavním posláním je ochrana přírody a krajiny, je oprávněným účastníkem správního řízení, nelze dovo- že má možnost hájit v tomto řízení zájmy, které s ochranou přírody a krajiny nesouvisí.

Občanské sdružení může být účastníkem správního řízení, pokud splní podmínky vymezené v zákoně o ochraně přírody a krajiny a zároveň budou v tomto řízení dotčené zájmy ochrany přírody a krajiny. Městský soud se správně nezabýval tím, zda by byl v předmetném územním řízení dotčený zájmy ochrany přírody a krajiny, neboť není jeho úlohou nahrazovat v tomto směru úinnost správního orgánu nad rámec uplatněných zájmů účastníků řízení. Soud se zabýval tím, zda účastníci řízení mají právo účastnit se řízení a zda je nadále zůstává na stavebním úřadu, aby v dalším řízení posoudil, zda mohou být dotčené zájmy ochrany přírody a krajiny chráněny podle zákona o ochraně přírody a krajiny. Pokud městský soud konstatoval, že občanské sdružení mělo být účastníkem územního řízení a že stavebnímu úřadu nic nebránilo mu takovou účast umožnit, pak tento závěr byl předčasný. Jedná se však pouze o závěr k dílčí otázce aktivní legitimace občanského sdružení v předmetném územním řízení. Toto pochybení městského soudu tak nezakládá vadu nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku.

K nánicce, že právo občanského sdružení účastnit se řízení je podmíněno jeho existencí a podáním žádosti o informování o zahajováních správních řízeních, Nejvyšší správní soud odkazuje zejména na svůj rozsudek ze dne 18. 8. 2011, čj. 9 As 40/2011-51, v němž dospěl k závěru, že podání žádosti podle § 70 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny je jednou ze zákonných podmínek pro účastensví občanského sdružení v konkrétním řízení, když odstává 3 citovaného ustanovení, které nazývá na předcházející odstavec, a to slovně i významově: „[U]stanovení § 70 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny hovoří o oprávnění, nikoli povinnosti občanského sdružení požadovat, aby bylo předem informováno; nicméně při vykládaní § 70 uvedeního zákona nelze vycházet zto-

lované pouze z gramatické hlíčky odstavce 2, ale je třeba posuzovat celé ustanovení jako jeden významový celek, který od úvodní proklamace v odstavci 1 o účasti občanů (veřejným tímto účastní v odstavcích 2 a 3, při jejichž splnění má občanské sdružení ex lege postavení účastníka řízení. Nelze tedy souhlasiť se zátěrem sčítavatele, ale kterého § 70 odst. 3 zákona o ochraně přírody a krajiny nemá v hypotéze podání žádosti podle odstavce 2 tohoto zákona. Neopak odstavce 3 má paragrafy právní normy odkazující na další ustanovení v daném případě na odstavce 2 uvedeného ustanovení a v něm stanovená pravidla pro možné účastensitní občanských sdružení ve správních řízeních."

Nevyšší správní soud v citovaném rozsudku vyšel ze zásady racionality účasti veřejnosti na ochraně přírody a krajiny, kdy v požadavku určité předběžné aktivity občanských sdružení spočívající v podání žádosti podle § 70 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny nelze spatřovat nadbytečnou podmínku, která vyšla z užívání či která občanská sdružení nad tímto správním soudem ze dne 19. 6. 2007, čj. 5 As 19/2006-59, č. 1483/2008 Sb.). Vešle toho Nevyšší správní soud zjednotil inter-pretaci pravidla, že zákonodárce je v zásadě regulařtívně racionální, tedy že se snažil stanovit podrobnější pravidla, která však účast občanských sdružení nijak nebrání, pouze určitým způsobem strukturují jejich postup.

V rozsudku ze dne 16. 11. 2011, čj. 6 As 19/2011-728, č. 2546/2012 Sb., se Nevyšší správní soud zabýval otázkou, zda jsou podmínky pro účast ve správním řízení splněny i v případě, kdy žádost o informace o zahajovaných správních řízeních podle § 70 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny byla podána správnímu orgánu až po zahájení tohoto řízení a vyslovil, že „[z] doslovného znění zákona tedy nevyplývá, že žádost o informace o zahajovaných správních řízeních musí být nutně podána ještě před zahájením řízení. Dle ní, aby byla předem informována je třeba vykládat v souladu s účelem zákona o ochraně přírody a krajiny, kterým

je podle jeho § 1 přispět k udržení a obnově přírodní rovnováhy v krajině, k ochraně rozmanitosti forem života, přírodních hodnot a krás a k šetrnému hospodaření s přírodními zdroji, přičemž § 70 zaručuje občanských sdruženích a dobrovolných sborů či aktivit při orgánech ochrany přírody. Smyslem toho, že mají být občanská sdružení informována o zahajovaných řízeních předem, není omezení účasti občanských sdružení v příštupu do správních řízení, přičemž mohou být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny, ale v zajištění možnosti efektivní účasti těchto občanských sdružení na celém správním řízení již od jeho počátku. Ostatně kupříkladu u řízení zahajovaných na žádost není z povahy věci ani reálné, aby informace o zahajování řízení byla dána občanskému řízení předem, tj. ještě před zahájením řízení. Hlavním smyslem žádosti o informace o zahajovaných řízeních v řízeních je v řízeních je zajištění, aby občanské sdružení byla nejlépe za stávajících podmínek stanovených zákonem informována správními orgány o řízeních, ve kterých mohou hájit zájmy ochrany přírody a krajiny, a pak se mohla na základě obdržení této informace přihlásit písemným oznámením své účasti podle § 70 odst. 3 zákona o ochraně přírody a krajiny, což teprve založí jejich případné účastensitní v uvedených správních řízeních. Bylo by tedy v rozporu s účelem právní úpravy, kdyby bylo předemně ustanovení vykládáno tak, že podmínky pro účast občanských sdružení ve správním řízení mohou být splněny pouze tehdy, když žádost o informace předchází zahájení správního řízení, ve kterém mohou být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny." Od výše uvedených závěrů neshledal Nevyšší správní soud důvod se odklonit.

V případě občanských sdružení, jejichž hlavním posláním je ochrana přírody a krajiny a která se účastní správních řízení, je předvídaná určitá aktivita, aby jim byla coby dotčené veřejnosti ve smyslu čl. 2 odst. 4 Úmluvy o přístupu k informacím, účasti ve-

řejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí (č. 124/2004 Sb. m. s. Aarhuská úmluva) přiznána účast ve správním řízení (viz například Ústavního soudu ze dne 22. 2. 2005, sp. zn. I. ÚS 603/04). Na rozdíl od ostatních účastníků řízení, kteří mohou být rozhodnutím přímo dotčeni ve svých právech nebo povinnostech, se v těchto občanských sdruženích předpokládá, že mají na environmentálním rozhodování zájem, a to právě na základě toho, že jsou založena s posláním ochrany přírody a krajiny a správnímu orgánu sdělí svůj úmysl účastnit se správního řízení.

Mezi občanskými sdruženími ve smyslu § 70 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny lze nepochybně rozlišit dvě základní skupiny. První skupinu představují občanská sdružení trvalějšího charakteru, jejichž aktivita je zaměřena proti více zásahům určitého typu nebo v rozsáhlejším území. V krajině podobě se jedná o občanská sdružení „prořetováňá" povahy s celostátní působností. Vedle toho existují občanská sdružení založená s cílem obrany proti zamýšlenému zásahu nebo křivě účasti v jedním konkrétním správním řízení, případně v úzké skupině řízení vzájemně souvisejících. Tato občanská sdružení vznikají ad hoc teprve tehdy, je-li zamýšlený zásah označen, případně je-li správní řízení zahájeno. V prvé ani ve druhé skupině nevznikají občanská sdružení v časovém a procesním vzduchopřítzdu, tedy za neexistence jakýchkoli probíhajících správních řízení či v období, kdy nejsou žádné zásahy zamýšleny. Stežovatelem provedený výklad § 70 zákona o ochraně přírody jim brání účastenství se již zahájených řízení, což by v důsledku mohlo vést k tomu, že by nebyly kvalifikovány hájenty dotčené zájmy ochrany přírody a krajiny, respektive že by jejich hájení bylo svěřeno (jiným) účastníkům řízení. Vedle toho by byla podlažena účast veřejnosti na ochraně životního prostředí na nejnižší úrovni, kdy zejména občanská sdružení ve druhé vy- mezené skupině by byla nucena k „prořetováňá", k bezobrazné existenci a preventivnímu podávání žádosti o informování o zahajovaných řízeních. Pokud je ochrana ži-

veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí (č. 124/2004 Sb. m. s. Aarhuská úmluva) přiznána účast ve správním řízení (viz například Ústavního soudu ze dne 22. 2. 2005, sp. zn. I. ÚS 603/04). Na rozdíl od ostatních účastníků řízení, kteří mohou být rozhodnutím přímo dotčeni ve svých právech nebo povinnostech, se v těchto občanských sdruženích předpokládá, že mají na environmentálním rozhodování zájem, a to právě na základě toho, že jsou založena s posláním ochrany přírody a krajiny a správnímu orgánu sdělí svůj úmysl účastnit se správního řízení.

veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí (č. 124/2004 Sb. m. s. Aarhuská úmluva) přiznána účast ve správním řízení (viz například Ústavního soudu ze dne 22. 2. 2005, sp. zn. I. ÚS 603/04). Na rozdíl od ostatních účastníků řízení, kteří mohou být rozhodnutím přímo dotčeni ve svých právech nebo povinnostech, se v těchto občanských sdruženích předpokládá, že mají na environmentálním rozhodování zájem, a to právě na základě toho, že jsou založena s posláním ochrany přírody a krajiny a správnímu orgánu sdělí svůj úmysl účastnit se správního řízení.

Vedle výše uvedeného nelze pomínout ani důležitý aspekt, na který stežovatel v kasační stížnosti poukazuje. Cíle přímé účasti veřejnosti na ochraně přírody a krajiny má být podle § 70 zákona o ochraně přírody a krajiny dosaženo při zachování určité procesní jistoty příslušných správních orgánů. Z toho důvodu, je-li to možné, má správní orgán již při zahájení správního řízení mít možnost určit okruh účastníků správního řízení. Proto musí být žádost o informování o zamýšlených zásazích a zahajovaných správních řízeních věcně a misně specifikována. Proto je také omezena platnost této žádosti na dobu jednoho roku od jejího podání. Z toho vyplývá, že je-li občanské sdružení založeno před zahájením správního řízení s cílem účasti ve správních řízeních podle § 70 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny, pak mu nic nebrání podat žádost, aby bylo o zahajovaných řízeních a zamýšlených zásazích informováno. Pokud takovou žádost nepodaří, pak lze mít za to, že se účastník správního řízení nezamýšlí a není oprávněno k účasti ve správním řízení podle § 70 odst. 3 zákona o ochraně přírody a krajiny. Z teleologického výkladu citovaného ustanovení však nelze dovzovat,

že by podmínkou účasti občanského sdružení ve správním řízení musela být jeho existence ještě před zahájením tohoto řízení, protože ještě před zahájením muselo mít rázmo že by takové sdružení muselo mít podanou žádost ve smyslu § 70 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny. Procesní jistota, které se stěžovatel dovolává, spočívá v tom, že v době zahájení řízení je znám okruh účastníků správního řízení z řad občanských sdružení, kteří předem podali žádost o informace. Tato jistota je však relativní. Úplnou jistotu v tomto ohledu bude mít správní orgán teprve v okamžiku, kdy se informovaná občanská sdružení k účasti v řízení vyjádří. Lhůtka přihláš. Taková jistota má svoji nepo- chybnou hodnotu, ovšem je nutno ji poměro- vat i s jinými protichůdnými důležitými zá- jmy, jímž by měla ustoupit, jsou-li dostatečně významné. A takový je zájem na co možná nejširší účasti na řízení takových částí veřej- nosti, které na předmetu řízení mají, posuzo- váno hledisky ochrany přírody a krajiny, sku- tečný a intenzivní zájem. Mohou jimi být právě zejména občanská sdružení, která vzniknou teprve v reakci na to, že se objeví určitý zájem, jenž se může doznout zájmů ochrany přírody a krajiny a který se procesně projeví zahájením příslušného správního ří- zení typicky na návrh toho, kdo chce zájem re-alizovat. Proto je namístě určitou část právní jis- toty obkrožovat jistému podobně důležitěmu právnímu zájmu, který je s ní v rozporu. Míra narušení právní jistoty bude za normálních okolností, tedy při věcném a neškandózním chování ob- čanských sdružení, resp. subjektů, jež taková sdružení budou zakládat, únosná a proporcio- nální. Možnost dalších občanských sdružení, která žádost o informace před zahájením správního řízení nepodal, např. proto, že před zahájením správního řízení ještě neexis- tovala, přihlásit se jako účastník do určitého okamžiku po zahájení předmetného správní- ho řízení, je proto nutno mít za legitimní omezení právní jistoty dalších účastníků říze- ní, resp. správního orgánu. Pokud by se pak v konkrétním řízení objevovaly snahy urči- tých subjektů opakovaným zakládáním pro- vázaných občanských sdružení mařit průběh řízení a bez věcného důvodu řízení produžo- vat, fakticky s cílem zabránit realizaci zájmů,

ru, ačkoli pro to nejsou z pohledu zájmů ochrany přírody a krajiny věcné důvody, je namístě takovým sdružením odeprít jejich takto škandózně uplatněná procesní práva s poukazem na zákaz zneužití práva.

Časové omezení platnosti žádosti na do- bu jednoho roku utěšuje procesní situaci správního orgánu, který nemusí opětovně in- formovat občanská sdružení, jejichž zájem účastnit se správních řízení zanikl. Vylá- dění účasnit se správních řízení zanikl, že měsíčního soudu ani nevede k závěru, že v případě, že občanskému sdružení skončí platnost jeho žádosti v průběhu řízení, pře- stává být účastníkem řízení. Pokud dojde ke skončení platnosti žádosti, je správní orgán nadále povinen, pokud tak již ne učinil, infor- movat občanské sdružení o všech řízeních, která v době platnosti žádosti probíhala, ne- bo jejichž zahájení správní orgán zamýšlel.

Je-li občanské sdružení založeno teprve po zahájení správního řízení a podala žádost podle § 70 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny, pak je třeba jej informovat o již za- hájených řízeních, při nichž mohou být do- řečeny zájmy ochrany přírody a krajiny, a umožnit mu účast v nich, i bez-li toho ještě dosáhne bez neúnosného prodloužení ří- zení. Tento postup není v rozporu s § 2 odst. 2 správního řádu a ani s listinou základních práv a svobod, jak dovazuje stěžovatel. Povín- nost poskytnout informaci podle § 70 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny odpovídá subjektivnímu veřejnému právu občanského sdružení takovou informaci požadovat. Ne- jedná se ani o prolomení koncentrační zása- dy stanovené v § 89 odst. 1 stavebního zákona z roku 2006, podle kterého musí být námitky účastníků řízení uplatněny nepožději při ve- řejném ústním jednání, jinak se k nim nepří- hláší. Občanské sdružení, které existuje v do- bě, kdy je oznámeno nařízení veřejného ústního jednání, se již nemůže po konání to- hoto jednání stát účastníkem řízení a tedy ani uplatňovat námitky, neboť mu postupem správního orgánu bylo svým způsobem ozná- meno, že řízení probíhá. Vyláčení veřejného ústního jednání na úřední desce lze totiž po- vážovat za výkon v tomto ohledu svým účelem rovnocenný oznámení správního řízení po-

dle § 70 odst. 3 zákona o ochraně přírody a krajiny. K tomu lze uvést i argumentaci z již citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 40/2011-51: „V případě, kdy správní orgán oznámí o zahájení řízení nezveřejní na úřední desce tak, jako se to stalo u nyní projedávané věci, je totiž třeba písemně vyhotovení oznámení o zahájení řízení doručit danému občanskému sdruže- ní, kterému poté běží ona osmiletá lhůta pro přihlášení oznámení svého účastnické v daném řízení. Pokud by však občanské sdružení předem nepožádalo o takové infor- mování ze strany správního orgánu, a ten by v důsledku toho informaci o zahájení pří- slušného řízení neoznámil, nebylo by vůbec možné určit počátek běhu uvedené lhůty.“

2687

Vodní právo: Odpovědnost za vypouštění odpadních vod

Wodní právo: Odpovědnost za vypouštění odpadních vod
k § 116 odst. 1 písm. b) zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění zákona č. 320/2002 Sb.

Správního deliktů podle § 116 odst. 1 písm. b) zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, se dopustil subjekt, který je v nejtěsnějším vztahu k zařízení, z něhož jsou medovolené vypouštěny odpadní vody, tedy obvykle nejprve provozovatel, poté majitelce a tepr- ve poté vlastník zařízení, a to nejen tím, že sám nebo prostřednictvím svých pracov- níků, popř. pracovníků jiného subjektu konajícího na jeho pokyn, odpadní vody vy- pustí, ale i tím, že svým jednáním, ať už konáním nebo opomenutím, dopustí, a to i bez svého zavinění, aby prostřednictvím jeho zařízení nepředčistěná voda unikla.

(Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2012, č. j. 7 As 110/2011-59)

Prejudikatura: č. 1882/2009 Sb. NSS.
Věc: Společnost s ručením omezeným GATE – 7 proti Ministerstvu životního prostředí o ulo- žení pokuty, o kasační stížnosti žalovaného.

Česká inspekce životního prostředí (dále jen „ČIŽP“) uložila žalobkyni svým rozhod- nutím ze dne 20. 10. 2006 a ze dne 25. 10. 2006 pokuty ve výši 90 000 Kč a 150 000 Kč za nedovolené vypouštění odpadní vody po- dle § 116 odst. 1 písm. b) vodního zákona a za

porušení povinnosti mít povolení k vypou- štění odpadních vod podle § 8 odst. 1 písm. c) vodního zákona. Žalobkyně proti těmto roz- hodnutím podala odvolání, které žalovaný svým rozhodnutím ze dne 29. 3. 2007 a ze dne 29. 6. 2007 zamítl. Stejně tak Městský